

Témy

Veková kategória

15+

Veľkosť skupiny

do 20 osôb

Čas

45 MINÚT

18 Iný uhol pohľadu

Témy: **mediálna gramotnosť,
kritické myslenie**

Veková kategória: 15+

Počet účastníkov: do 20 osôb

Trvanie aktivity: 45 minút

Metódy vzdelávania: skupinová práca, diskusia

Ciele aktivity:

- určiť rozdiely a podobnosti mediálnych príspevkov v tlačových médiách,
- prijať iný uhol pohľadu na určitú udalosť alebo proces,
- obhájiť dôvody výberu mediálneho príspevku v skupine,
- porovnať obsah článkov z hľadiska nestrannosti, dôveryhodnosti.

Materiál: vybrané tlačené médiá, papier na poznámky, písacie potreby, pracovný list

Kľúčové slová: mediálny príspevok, tlačené médiá

Príprava pred aktivitou:

Ak máme možnosť, oslovíme účastníkov vopred, aby na aktivitu priniesli tlačené médium (ľubovoľné noviny/časopisy, príp. konkrétne typy – podľa zadania lektora). V prípade, že lektor nekomunikuje s účastníkmi vopred, je potrebné, aby zabezpečil médiá sám. Počet médií závisí od počtu účastníkov a vytvorených skupín. V jednej skupine by nemalo byť viac ako päť účastníkov, pričom každá skupina bude pracovať s 3 tlačnými médiami. Výber médií zabezpečíme tak, aby v nich účastníci mohli porovnávať uverejnené mediálne príspevky.

Mediálny príspevok

Informácia, ktorú zverejní nejaké médium, sa v tej chvíli stáva mediálnym príspevkom. Niektoré médiá si dávajú veľký pozor na to, čo publikujú a vynakladajú veľké úsilie, aby mali overené informácie a dôveryhodné zdroje. Iné médiá sa už v menšej miere sústredia na pravdivosť informácií a vierohodnosť zdrojov a sledujú prevažne svoje záujmy (ekonomické, politické, osobné). U médií, ako sú sociálne siete, je kontrola vzniku a šírenia príspevkov minimálna.

Priebeh aktivity:

1. Účastníkov vtiahneme do témy prečítaním zaujímavej správy alebo tituliek z novín. Potom sa ich opýtame, či bola správa pre nich zaujímavá a prečo. Podobné otázky a zamyslenie prinesie nasledujúca aktivita.

2. Rozdelíme účastníkov do skupín (max. päť členov v skupine). Každý zo skupín rozdáme tri tlačené médiá a pracovný list. Vyzveme účastníkov, aby si v tlačovinách prezreli uverejnené mediálne príspevky a porovnali ich obsah. Pomôckou pre nich má byť pracovný list, ktorý ich upozorní na to, čo si majú v médiách všímať. Na vypracovanie tejto úlohy majú skupiny 30 minút, pričom si môžu robiť poznámky. V priebehu zadávania inštrukcií môžeme vysvetliť používané pojmy, napríklad *mediálny príspevok, médiá, spôsoby delenia médií*.

3. Po uplynutí času na vypracovanie úlohy skupiny prezentujú svoje zistenia v moderovanej diskusii. Predmetom diskusie sú otázky z pracovného listu. Pokúsime sa vytvoriť takú atmosféru, ktorá pomôže účastníkom otvoriť sa a hovoriť pred ostatnými (napr. usporiadať miestnosť, pripraviť čaj, vybrať hovorcu, oceniť akékoľvek odpovede, atď.). Časť reflexie môže byť venovaná aj práci v skupinách.

Variácie aktivity:

- Lektorovi môže pomôcť, ak si v rámci svojej prípravy urobí prehľad o aktuálnych témach, udalostiach, o ktorých sa píše a rezonujú v spoločnosti.
- Časová dotácia pre aktivitu závisí od počtu účastníkov a počtu médií, s ktorými skupiny pracujú.
- Alternatívnou možnosťou je, ak lektor vopred vyberie konkrétne mediálne príspevky z rôznych médií, ktoré prekopíruje a rozdá do skupín. Skupiny tak pracujú s rovnakými podkladmi a aktivita je tak prístupnejšia aj väčšiemu počtu účastníkov. Táto alternatíva je tiež vhodná pre mladšie vekové kategórie účastníkov (10+).

PRÍLOHA

Pracovný list

<ul style="list-style-type: none">
• Obsahujú tieto médiá správy popisujúce rovnaké alebo podobné udalosti (voľba prezidenta, povodne, nehoda, krádež v banke a pod.)?
<ul style="list-style-type: none">
• V čom sa tieto správy líšia (jazyk, forma prezentácie udalosti, fakty)?
<ul style="list-style-type: none">
• V čom sú si naopak podobné (jazyk, forma prezentácie, fakty)?
<ul style="list-style-type: none">
• Pôsobia na vás podobné správy rovnakým dojmom?
<ul style="list-style-type: none">
• Sprostredkúvajú vám podobné správy rovnaké informácie?
<ul style="list-style-type: none">
• Čo vás pri tejto aktivite v daných médiách zaujalo?
<ul style="list-style-type: none">
• Ktoré z nich by ste uprednostnili?/Ktoré by ste si kúpili? A prečo?
<ul style="list-style-type: none">
• Skúste podľa obsahu mediálnych príspevkov identifikovať účel, ktorý dané tlačové médiá plnia.